

Aufgaben

1. **Informieren** Sie sich über Cicero, *De re publica*.
2. **Latein-Deutsch:** Übersetzen Sie die folgenden Passagen schriftlich (zielsprachenorientiert).

Wichtig ist, dass Sie sich den Inhalt klarmachen! Schreiben Sie unbekannte Vokabeln heraus und lernen Sie diese.

(Wer mehr Text lesen möchte, kann einfach die hier ausgelassenen §§ mitlesen.)

3. Deutsch-Latein:

a) Analysieren Sie das Lateinische – so weit Sie kommen – so intensiv und gründlich wie möglich (wie in den Kursen besprochen und geübt); wiederholen Sie dabei grammatische und syntaktische Phänomene; schreiben Sie Vokabeln im Kontext heraus.

Wie gesagt: Nicht die Masse zählt, sondern die Intensität ..., **si velis aliquid trahere quod in animo fideliter sedeat!** (Sen. epist. 2,2)

b) Machen Sie mindestens drei Übungen in „moodle“ (gründlich).

Cic. rep. 2,2 (Scipio spricht)

Is (= Cato) dicere solebat ob hanc causam praestare nostrae civitatis statum ceteris civitatibus, quod in illis singuli fuissent fere, qui suam quisque rem publicam constituissent legibus atque institutis suis, ut Cretum Minos, Lacedaemoniorum Lycurgus, Atheniensium, quae persaepe commutata esset, tum Theseus tum Draco tum Solo tum Clithenes tum multi alii, postremo exsanguem iam et iacentem doctus vir Phalereus sustentasset Demetrius, nostra autem res publica non unius esset ingenio sed multorum, nec una hominis vita sed aliquot constituta saeculis et aetatibus. Nam neque ullum ingenium tantum extitisse dicebat, ut quem res nulla fugeret quisquam aliquando fuisset, neque cuncta ingenia conlata in unum posse uno tempore providere, ut omnia complecterentur sine rerum usu ac vetustate.

Cic. rep. 2,4-17 in Auswahl (Scipio spricht)

[...] – is (= Romulus) igitur, ut natus sit, cum Remo fratre dicitur ab Amulio rege Albano ob labefactandi regni timorem ad Tiberim exponi iussus esse; quo in loco cum esset silvestris beluae sustentatus uberibus, pastoresque eum sustulissent et in agresti cultu laboreque aluissent, perhibetur, ut adoleverit, et corporis viribus et animi ferocitate tantum ceteris praestitisse, ut omnes, qui tum eos agros, ubi hodie est haec urbs, incolebant, aequo animo illi libenterque parerent. quorum copiis cum se ducem praebuisset, ut iam a fabulis ad facta veniamus, oppressisse Longam Albam, validam urbem et potentem temporibus illis, Amuliumque regem interemisse fertur. (5) qua gloria parta urbem auspicato condere et firmare dicitur primum cogitavisse rem publicam. urbi autem locum, quod est ei qui diuturnam rem publicam serere conatur diligentissime providendum, incredibili opportunitate delegit. neque enim ad mare admovit, quod ei fuit illa manu copiisque facillimum, ut in agrum Rutulorum Aboriginumve procederet aut in ostio Tiberino, quem in locum multis post annis rex Ancus coloniam deduxit, urbem ipse conderet, sed hoc vir excellenti providentia sensit ac vidit, non esse opportunissimos situs maritimos urbibus eis, quae ad spem diuturnitatis conderentur atque imperii, primum quod essent urbes maritimae non solum multis periculis oppositae sed etiam caecis. (6) nam terra continens adventus hostium non modo expectatos sed etiam repentinos multis indiciis et quasi fragore quodam et sonitu ipso ante denuntiat, neque vero quisquam potest hostis advolare terra quin eum non modo adesse sed etiam quis et unde sit scire possimus. maritimus vero ille et navalis hostis ante adesse potest quam quisquam venturum esse suspicari queat, nec vero cum venit prae se fert aut qui sit aut unde veniat aut etiam quid velit, denique ne nota quidem ulla, pacatus an hostis sit, discerni ac iudicari potest.

(7) est autem maritimis urbibus etiam quaedam corruptela ac mutatio morum. admiscentur enim novis sermonibus ac disciplinis, et importantur non merces solum adventiciae sed etiam mores, ut nihil possit in patriis institutis manere integrum. iam qui

incolunt eas urbes non haerent in suis sedibus, sed volucris semper spe et cogitatione rapiuntur a domo longius, atque etiam cum manent corpore, animo tamen exulant et vagantur. [...].

(10) qui potuit igitur divinius et utilitates complecti maritimas Romulus et vitia vitare, quam quod urbem perennis amnis et aequabilis et in mare influentis posuit in ripa? quo posset urbs et accipere a mari quo egeret et reddere quo redundaret ...

(12) [...] nam et urbem constituit, quam e suo nomine Romam iussit nominari, et ad firmandam novam civitatem novum quoddam et subagreste consilium, sed ad muniendas opes regni ac populi sui magni hominis et iam tum longe providentis secutus est, cum Sabinas honesto ortas loco virgines, quae Romam ludorum gratia venissent, quos tum primum anniversarios in circo facere instituisset Consualibus, rapi iussit easque in familiarum amplissimarum matrimoniis collocavit. (13) qua ex causa cum bellum Romanis Sabini intulissent proeliique certamen varium atque anceps fuisset, cum T. Tatius rege Sabinorum foedus icit matronis ipsis quae raptae erant orantibus; quo foedere et Sabinos in civitatem ascivit sacris communicatis et regnum suum cum illorum rege sociavit.

[...] (17) Ac Romulus, cum septem et triginta regnavisset annos et haec egregia duo firmamenta rei publicae peperisset, auspicia et senatum, tantum est consecutus, ut, cum subito sole obscurato non comparuisset, deorum in numero collocatus putaretur; quam opinionem nemo umquam mortalis assequi potuit sine eximia virtutis gloria.